4.12.2015

Hei,

Ainoastaan naisen ja miehen muodostamat parit saavat hedelmöityshoitoja julkisessa terveydenhuollossa. Yksityiset klinikat antavat hoitoja myös muille kuin naisen ja miehen muodostamille pareille, poikkeuksena Kotkassa sijaitseva pieni Äppelmedi, joka ei käytä luovutettuja sukusoluja.

Valviran ja STM:n antama ohjaus ei ole saanut sairaanhoitopiirejä muuttamaan käytäntöään. On vaikea arvioida, tuleeko yhdenvertaisuusvaltuutetun tuore lausunto muuttamaan tilannetta. Yhdenvertaisuusvaltuutettu katsoi yhdenmukaisesti Valviran ja STM:n kanssa, että sairaanhoitopiirien menettely on syrjivää ei ainoastaan naispareja vaan muitakin sellaisia potilasryhmiä kohtaan, jotka tarvitsevat hedelmöityshoidossaan luovutettuja sukusoluja.

Asia on nyt siirtynyt yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta voi kieltää jatkamasta tai uusimasta syrjintää tai vastatoimia ja asettaa päätöksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon ja tuomita sen maksettavaksi.

Kansaneläkelaitos maksaa hedelmöityshoidoista korvausta naiselle ja miehelle silloin, kun parin lapsettomuus on sairauden aiheuttama. Kansaneläkelaitoksen nykyisen korvauskäytännön mukaan muissa tilanteissa, ts. yksinäisen naisen tai naisparin saadessa hedelmöityshoitoa, sairauteen verrattavaksi tahattomaksi lapsettomuudeksi voidaan tulkita tilanne, jossa raskaus ei ole alkanut siitä huolimatta, että naiselle on terveydenhuollossa tehty 12 kuukautiskierron aikana ovulaatioihin ajoittuvaa inseminaatiota.

Kansaneläkelaitoksen sosiaalilääketieteellinen neuvottelukunta keskusteli hedelmöityshoidon korvaamisasiasta 18.11.2015 pitämässään kokouksessaan. Neuvottelukunta päätyi suosittelemaan, että Kansaneläkelaitoksen nykyistä korvauskäytäntöä noudatetaan myös jatkossa.

Ystävällisin terveisin,

Riitta Burrell
Neuvotteleva virkamies, OTT, dosentti
Sosiaalipalveluryhmä
Sosiaali- ja terveyspalveluosasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Puh. 0295 163 588
riitta.burrell(at)stm.fi

Konsultativ tjänsteman, JD, docent
Gruppen för socialtjänster
Avdelningen för social- och hälsovårdstjänster
Social- och hälsovårdsministeriet
Tel. 0295 163 588
riitta.burrell(at)stm.fi

Ministerial Adviser, LL.D.
Social Services Group
Department for Social and Health Services
Ministry of Social Affairs and Health
Tel. 0295 163 588
riitta.burrell(at)stm.fi